

Minder rugklachten dankzij metselplatform

Heleen van Doorneveld

Slecht ingerichte werkplekken en ongelukkig uitgevoerde handelingen kunnen leiden tot overbodige gezondheidsproblemen en hoge kostenposten binnen bedrijven. Het aanpassen van werk en

werkomgeving aan de eisen en capaciteiten van de medewerkers kan dit helpen voorkomen. Ook gereedschap en bedieningsmiddelen moeten de op mens zijn afgestemd.

Rugklachten vormen de grootste oorzaak van het ziekteverzuim bij metselaars. Een metselaar verwerkt gemiddeld 1000 à 1200 stenen per dag. Dit betekent de hele dag bukken in verschillende houdingen. Handelingen die - meestal niet op de juiste manier uitgevoerd - leiden vroeg of laat tot rugklachten.

Metselplatform

Binnen de Projectgroep Kleinschalige Mechanisatie in de Bouw, een samenwerkingsproject van werkgevers, werknemers en instituten in de bouw, werd studie verricht naar oplossingsrichtingen voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden in de bouw. Eén van de ideeën, ingebracht door de Stichting Arbouw, was om de stenentas (stapel stenen die gemetseld worden) in hoogte verstelbaar te maken. Een verstelbaar metselplatform dat ook het vele bukken om de benodigde specie voor elke steen uit de speciekuip te halen zou verminderen. De projectgroep zag dit als kansrijkste oplossing binnen de beperkingen van bouwplaatsen. Tot verrassing van de groep bleek dat metselaar Jan den Hoed in De Lier reeds een dergelijk prototype had ontworpen. Op basis van dit prototype is onder leiding van de werkgroep Metselplatform verder gewerkt aan een verbeterde versie. Hierna werd door het NIPG-TNO een onderzoek uitgevoerd naar de positieve en negatieve vooroordelen van het metselplatform onder werkgevers, metselaars en opperlieden.

Vorig jaar augustus is het metselplatform onder de naam 'Kwiktable' op de markt gebracht door de firma GKN Kwikform te Ede. De Kwiktable is een aluminium platform op een schaarconstructie. Het plateau meet 150 bij 40 cm en biedt plaats aan 120 tot 150 stenen plus een kuip specie. De bedoeling is zoveel Kwiktables op een steiger te plaatsen dat de te metselen muur over de gehele lengte ter hoogte van een steigerverdieping kan

Foto: Dick Vader

worden opgemetseld. Doordat het platform in hoogte verstelbaar is staan de stenen en de speciekuip altijd op de juiste hoogte.

Imago

Uit de praktijk blijkt dat door de enorme besparing (70 tot 80%) van bukbewegingen met het metselplatform, metselaars onder veel betere omstandigheden hun werk kunnen doen. Energie die werd verbruikt door de overvloedige bukbewegingen, wordt nu gestopt in het werk. Ook het imago van het beroep van metselaar wordt door middel van dit soort hulpmiddelen verbeterd. Of zoals een metselaar uit het onderzoek zei: 'De kwaliteit van je werk gaat omhoog'. Het werkt een stuk prettiger en je bent aan het einde van de dag minder afgepeigerd, je hebt geen last van je rug en je zit op je vrije avond niet onderuitgezakt op de bank.

Geen overbodige luxe

Bukken is zo vermoeiend omdat je steeds de helft van je eigen lichaamsgewicht optilt. Niet voor niets laat de

dokter bij het bekijken van je conditie je 'tien diepe kniebuigingen' uitvoeren. Uit onderzoek is bekend dat metselaars vooral erg vermoeiend werk hebben. Hoe vaker je bukt, hoe dieper je bukt, en hoe langer je gebukt blijft staan, hoe vermoeiender het is. Metselaars bukken vaak, maar ook diep en langdurig. De stenen en speciekuip staan normaal gesproken op de grond. En als ze gebukt staan pakken ze met de ene hand de steen, en vervolgens met de andere hand een schep specie. Daarbij wordt de specie die ze nodig hebben vaak nog even omgeschept.

Een juiste toepassing van het metselplatform zal het werk van de metselaar een stuk minder vermoeiend maken. En dat dat geen overbodige luxe is blijkt wel uit de verzuimcijfers.

(Informatie over het metselplatform is te verkrijgen bij de firma GKN Kwikform, Postbus 380, 6710 BJ Ede, tel. 08380-31266).